

Det er så tåkrummende at følges ad

Det er den enormt selviscenesættende, altid inkluderende og tilsyneladende frigjorte kreative klasse i Berlin og Maintal anno 2018, der i tyske Leif Randts 'Allegro Pastell' har kærlighedskvaler. "En samtidsdiagnostisk kærlighedsroman", tilføjer den danske udgiver på bagsiden af bogen, men – hvis jeg må tilføje – en samtidsdiagnose af et *meget* specifikt kulturelt segment. Dét segment portrætteres af Leif Randt gennem et karaktergalleri, der på den ene side formår at frustrere læseren, når de spænder ben for deres egne kærlighedsrelationer ved fuldstændigt at overdrive disses kompleksitet, hvorimod romanen på den anden side lykkes med at skænke kærligheden subtile sejre, når ærligheden i følelsernes vold bliver den sidste udvej, og masken må falde for mennesker, der lader til at have en ph.d. i personlighedsdesign. Her er det den ene ud af de to hovedpersoner, Jerome, der med sin folkeskoleveninde besøger en såkaldt traditionel, asiatisk restaurant, hvis klientel desværre ikke kan leve op til det inderlige ønske om autenticitet:

”Det er udelukkende hvide, heteroseksuelle mennesker, der besøger det her sted.” Også Marlene så sig omkring. Hun tænkte sikkert det

eneste rigtige, nemlig at ingen så ud til at ville andre det ondt. Der var blot tale om fredelige folk, som drak vin og spiste kød, grøntsager og kroketter. Marlene rynkede panden og sagde: ”*Jeg synes også her er rimelig småborgerligt.*”

Tanja Arnheim er lige ved at fylde 30, da fortællingen begynder. Bosat i Berlin forsøger hun at komme efter sin debutroman, der i visse kredse i Tyskland opnåede kultstatus. Jerome er 35 år, bosat i Maintal i en bungalow og er selvstændig webdesigner. Sammen nyder de et afslappet langdistanceforhold, der aldrig helt defineres som hverken polyamorøst eller monogamt; sammen nyder de ketamin til middagsselskaber, som var det et godt glas rødvin; sammen nyder de at dyrke og supplere hinandens kuraterede personligheder i kølvandet på begges lykkelige og derfor kedelige barndom.

Langt hen ad vejen passer Tanja og Jerome jo utroligt godt sammen. Derfor er plottet, når det betones som en kærlighedsfortælling, en anelse kedsommeligt. Til gengæld *ved* fortælleren det godt, når denne lader kærlighedsdramaet bestå i, at hovedkaraktererne blot har svært ved endegyldigt at binde sig til hinanden, fordi de ikke kan forene sig kulturelt med det småborgerlige, monogame parforhold. Det passer ikke med hverken Jeromes eller Tanjas selv billeder at blotte sig som bare en smule besidderiske, at være berørt af småskænderier eller at føle en så stærk tilknytning til et menneske, at der sættes spørgsmålstegn til det afslappede langdistanceforhold. Dét gør, at de to ikke-helt-elskende på skift har – ikke bedrageriske, men stadig lidt kompromitterende – kærlighedsaffærer. At man i dette måske lidt barnlige drama alligevel ikke helt mærker den store lidenskab mellem hovedkaraktererne gør, at fortællingen kan være i fare for at miste sin

læser. Men undervejs brillerer fortælleren til gengæld i at udstille karaktererne som værende sat i en meget komisk klemme af deres respektive selvbilleder – og hvordan disse masker skal males for verden omkring dem.

Dét kommer stærkt til udtryk, da Tanja er ude at holde foredrag om sin bog og, ja, sig selv. Efter foredraget kommer en ung beundrer op til hende, der lader til at have taget lidt for alvorlig notits af Tanjas nylige udsagn i radioen om, at hun væmmes ved heteroseksuelle par på trods af til dels selv at være en af dem. ”Jeg væmmes også ved mit forhold”, sagde den unge mand og supplerede med nyheden om, at hans kæreste var blevet gravid: ”Og siden dit interview har jeg skammet mig over, at det gør mig lykkelig.”

Selv Tanja mærker, hvor hjerteskrærende det er, når et så tydeligt påtaget kulturelt ideal forhindrer mennesker i at gribe en forholdsvis ligetil lykke, og hun må da også tage til genmæle, at han ikke skal tage alt, hvad hun siger, så alvorligt. Men karakteristisk for mennesker i det hele taget og måske især Jerome og Tanja har de lettere ved at få øje på andres inddæmmede frihed. Det er så let som ingenting for hovedkaraktererne at udpege globale, strukturelle problemer, mens det ligger til det fuldstændigt uopnåelige at udtale ordene *jeg vil faktisk gerne være sammen med dig mere end to dage ad gangen* uden at krumme tæer.

Selvom den mediterende Jerome, der løbende forsøger at overskue, hvad der kan karakteriseres som hans *indre og ydre personlighed*, nok er den mest selvbevidste af de to, maler fortælleren hans selvbilledes bjørnefælde mere komisk og mere slående end nogen andens. Mens

dele af romanen består af parrets intense weekender sammen med sexpositive klubnætter i Berlin og badminton med semi-ironisk distance, består den også stort af de gentagne episoder, hvor Jerome og Tanja er på en form for udefineret pause. Det er længere inde i romanen under en af de mere alvorlige pauser, at den selvbevidste Jerome ikke længere har kontrol over sin egen selvscenesættelse på en måde, der taler perfekt ind i det kulturelle segment:

“Nu sad han på en plastikstol foran kiosken i Offenbach med en flaske mild Possman-æblevin i hånden og sagde til Julian: “Man må ikke blive afhængig af enkeltpersoner.” Noget, han på ingen måde mente så afvisende og køligt, som det sikkert havde lydt i Julians ører.”

Jo, man gør sig nok bedst i ikke at lade al sin glæde afhænge af et enkelt menneske, men for et kort øjeblik lader Jerome også til at blive pinligt bevidst om, at han negligerer sine kærlighedskvaler på en måde, som tangerer til det buzzword, der måske ligger allerlængst væk fra dette kulturelle segments selvbillede: *toksisk maskulinitet*.

Det løber som en rød tråd igennem romanen, at karaktererne tolker sine uudtalte ønsker om at tilhøre et andet menneske som en overvældende svaghed. Netop derfor er det så wholesome, når – tilgiv mig for rimet – kærligheden gør ærligheden nødvendig – eksempelvis når Tanja udtrykker, at hun er ”udefinerbart vred”, eller efter lange træk indrømmer en angst for et tæt forhold. Selvom det mestendels sker i velformulerede mails, er der tale om et reelt maskefald; det er subtilt, men ikke desto mindre skønt.

Den ærlighed, som i andre fortællinger skal males med store ord, er i ’Allegro Pastell’ en kort fornøjelse, der træder frem med et mildt *her*

var jeg alligevel. Fordi den ærlighed er blevet skjult af en både frustrerende og komisk omgang personlighedsperformance, vejer ærlighedens og dermed kærlighedens subtile tilsynekomst op for en mangel på lidenskab i fortællingen. Man mærker med andre ord som læser en særligt underholdende selviscenesættelsens suspense, der i karakterernes maskefald skaber en følelse af sårbar intimitet og kærlig hjemkomst. Derfor lykkes 'Allegro Pastell' i sidste ende som kærlighedsfortælling.

Tidspunkt: 15.06.2023

Forfatter: Leif Randt

Titel: Allegro Pastell

Oversat af: Ditte Hermansen

Sider: 280

Pris: 300

Forlag: Straarup & Co

Facebook < <https://www.facebook.com/litteraturnu> > / **Instagram** <

<https://www.instagram.com/litteraturnu.dk/> >

Hjemmesiden er lavet i samarbejde med **Hilsen IT** < <https://hilsen.it/> >